

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*

ขจิตา มัชฌิมา¹ เผ่าไทย วงศ์เหลา² ธนกร สุทธิสนธิ³ สมพร เทพนิม⁴

(วันที่รับบทความ: 16 กันยายน 2563; วันที่แก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 5 มีนาคม 2564)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 119 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรม G*Power วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.817 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพแห่งตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนจากครอบครัว และบรรยากาศทางสังคม ตามลำดับ ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 72.1 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .849

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, ประสิทธิภาพแห่งตน, การมุ่งอนาคตควบคุมตน

*บทความวิจัย สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, E-mail: kajita.m@ubru.ac.th

² รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, E-mail: paothai.v@ubru.ac.th

³ อาจารย์, สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, E-mail: thanakon.s@ubru.ac.th

⁴ อาจารย์, สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, E-mail: somporn.t@ubru.ac.th

Factors Related to Self-Directed Learning Behaviors of Students in Faculty of Science Ubon Ratchathani Rajabhat University*

Kajita Matchima¹ Paothai Vonglao² Thanakon Sutthison³ Somporn Tepchim⁴

(Received: September 16, 2020; Revised: February 26, 2021; Accepted: March 5, 2021)

Abstract

The purposes of this research were to 1) study self-directed learning behaviors of students in faculty of science, ubon ratchathani rajabhat university 2) study factors related to the self-directed learning behaviors of students in faculty of science, ubon ratchathani rajabhat university. The samples consisted of 119 students in faculty of science. The sample size was calculated by G*Power and were randomly selected by Stratified random sampling. A questionnaire was used for collecting data with the reliability of 0.817. The statistics in this study consists of mean, standard deviation, Pearson correlation and multiple regression analysis.

The results were that: 1) the level of self-directed learning behaviors of students in faculty of science, ubon ratchathani rajabhat university overall and each side are at high level, self-reliant to efficient learner at the top one, followed by opening to chance for learning, and the last one is initiative and self-sufficient for learning respectively; 2) factors related to the self-directed learning behaviors of students are self-efficacy, locus of control, achievement motivation, encouragement from around person and social circle respectively; which can forecast self-directed learning behaviors of students at 72.1 percent and the multiple correlation coefficient value is .849.

Keywords: Self-Directed Learning Behaviors, Achievement Motivation, Self-Efficacy, Locus of Control

* Research Article from Department of Statistics, Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University

¹ Assistant Professor, Department of Statistics, Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University, E-mail: kajita.m@ubru.ac.th

² Associate Professor, Department of Statistics, Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University, E-mail: paothai.v@ubru.ac.th

³ Lecturer, Department of Statistics, Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University, E-mail: thanakon.s@ubru.ac.th

⁴ Lecturer, Department of Statistics, Faculty of Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University, E-mail: somporn.t@ubru.ac.th

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

การเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญยิ่งของการพัฒนามนุษย์ให้เจริญเติบโตองงามไปสู่ความสมบูรณ์พร้อมของชีวิต การศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนได้มีทักษะ มีความสามารถในการเรียนรู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สร้างความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (ลัดดา ภูเกียรติ และคณะ, 2548) Knowles (1975) ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบขึ้นนำตนเองว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลคิดริเริ่มเอง กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยได้รับหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม ผู้ที่เริ่มเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่าและดีกว่าผู้ที่รอรับจากผู้อื่น

Bandura (1986) ได้เสนอทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Theory) เชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลมีผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal personal) ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยทางพฤติกรรม (Behavioral) วิธีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในมี 3 ประการ ได้แก่ การเรียนรู้จากการสังเกตหรือตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) การรับรู้ความสามารถตน (Self-Efficacy) และการกำกับตนเอง (Self-Regulation)

งานวิจัยของวิไลลักษณ์ ลังกา (2554) ได้พบว่าการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการเป็นแบบอย่างทางการเรียนรู้ของผู้ปกครอง การกำกับตนเองทางการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียนรู้ การสนับสนุนทางการเรียนรู้จากปกครอง ความพร้อมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

วรนุช ปัญจะวัตร (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่าปัจจัยส่วนตัว ได้แก่ ด้านการรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ ปรากฏการณ์ และสิ่งต่าง ๆ ในโลกรอบตัว ผู้เรียนได้ค้นพบกับคำตอบของทุกปรากฏการณ์ด้วยตัวเอง การเรียนการสอนในคณะวิทยาศาสตร์เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าและวิธีการแสวงหาความรู้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการศึกษาหาความรู้ และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพแห่งตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน และปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนจากคนรอบด้าน การได้รับแบบอย่างความรับผิดชอบ บรรยายากาสทางสังคมและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

ผลการศึกษาครั้งนี้จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและพัฒนา นักศึกษาไปสู่ทิศทางที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

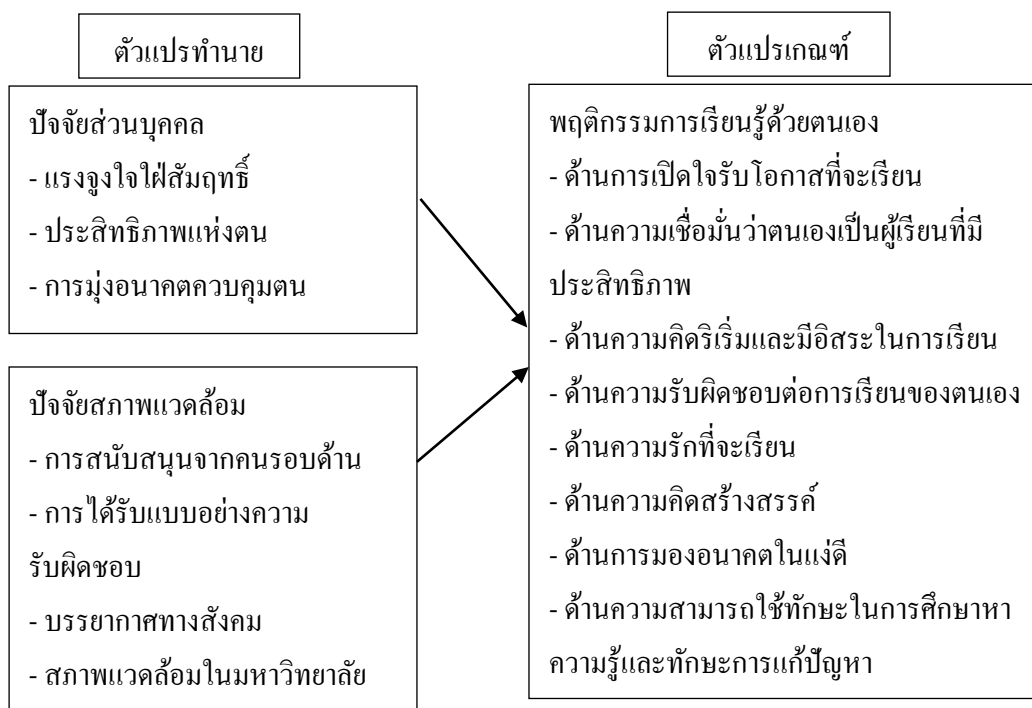
องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

Brockett and Hiemstra (1991) ได้เสนอองค์ประกอบเพื่อความเข้าใจในกรอบแนวคิดของการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Self-Direction in Adult Learning) โดยเรียกว่า The PRO Model: The Personal Responsibility Orientation ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบในตัวบุคคล (personal responsibility) หมายถึง การกระตุ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักในความจะเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้
2. ผู้เรียนที่มีลักษณะชี้นำตนเอง (learner self-direction) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัว หรือบุคลิกภาพของผู้เรียนที่เอื้อและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง
3. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (Self-directed learning) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการของผู้สอน หรือการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม (The Social Context) หมายถึง การคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนยังคงสภาพความเป็นอยู่จริงในสังคมเช่น สภาพครอบครัว การทำงาน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ
5. กระบวนการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง Knowles (1975) ได้อธิบายถึงกระบวนการของการชี้นำตนเอง ประกอบด้วย 1) จากความริเริ่มในตัวของบุคคลโดยจะมีความช่วยเหลือจากคนอื่นหรือไม่ก็ตาม 2) วิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ 3) คิดวิธีการในการเรียนรู้เพื่อไปยังจุดมุ่งหมาย 4) เลือกแหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ 5) เลือกและดำเนินการตามวิธีการและยุทธศาสตร์ในการเรียนรู้ 6) ทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยตนเองของ Brockett and Hiemstra (1991) พร้อมทั้งได้สังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้จากนักวิชาการหลายท่าน ได้แก่ Knowles (1975), Merrian and Caffarella (1991), McClusky (1986) และงานวิจัยของ อธิพิณ เปียทองและคณะ (2557), จีระวัฒน์ ยวอมรพิทักษ์ (2544)

และ นำฝน พิทักษาไพศาล (2551) โดยสรุปเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียน ในปีการศึกษา 2562 จาก 8 สาขาวิชา ได้แก่ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา จุลชีววิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณิตศาสตร์ สถิติประยุกต์และวิทยาศาสตร์การกีฬาและการออกกำลังกาย จำนวนทั้งสิ้น 1,202 คน

ตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 119 คน คำนวณจำนวนตัวอย่างโดยโปรแกรม G*Power เลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยให้สาขาวิชาเป็นชั้นภูมิ (Stratum) นั่นคือนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะถูกสุ่มมาจากทุกสาขาวิชาในคณะวิทยาศาสตร์ด้วยจำนวนขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละสาขาวิชา

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพแห่งตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน 2) ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว การได้รับแบบอย่างความรับผิดชอบ บรรยากาศทางสังคมและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย

ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน 2) ด้านความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน 4) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง 5) ด้านความรักที่จะเรียน 6) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 7) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี 8) ด้านความสามารถใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ และสาขาวิชา 2) ปัจจัยส่วนบุคคล 3) ปัจจัยสภาพแวดล้อม และ 4) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยที่ข้อคำถามในตอนที่ 2-4 จำนวน 79 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) 5 ระดับ เครื่องมือมีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าอำนาจการจำแนกระหว่าง .214 ถึง .774 และค่าความเชื่อมั่นของสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบัค เท่ากับ 0.817

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามแจกให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. เก็บแบบสอบถามทั้งหมดคืน หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ในแต่ละระดับของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ตรวจสอบสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายทุกตัวและตัวแปรเกณฑ์ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงเส้น (linear regression analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นอย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) และค่า Tolerance และ VIF เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นพหุ (multicollinearity)

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณด้วยวิธีการแบบขั้นบันได (stepwise multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

พฤติกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง	ระดับพฤติกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน			
1) ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ	4.24	.551	มาก
2) ข้าพเจ้าเห็นว่ายิ่งเรียนมากก็ยิ่งพบสิ่งที่น่าสนใจ	4.38	.502	มาก
3) ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู่มากขึ้นเพื่อพัฒนาตนเอง	4.45	.461	มาก
4) ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนไม่มีใครช่วยได้นอกจากตนเอง	4.34	.413	มาก
5) ข้าพเจ้าเชื่อว่ามีใครแก่เกินเรียน	4.29	.562	มาก
รวม	4.34	.495	มาก
2. ด้านความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ			
6) ข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องหาเวลาเรียนได้แม้ภารกิจจะมากก็ตาม	4.45	.522	มาก
7) เมื่อข้าพเจ้าสนใจอะไรก็ต้องหาทางเรียนรู้ในสิ่งนั้น	4.25	.514	มาก
8) ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการค้นหาคำตอบที่ข้าพเจ้าสนใจ	4.47	.463	มาก
9) ข้าพเจ้าเก่งในเรื่องคิดค้นหาวิธีการใหม่ๆ	4.22	.441	มาก
10) ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการคิดค้นแก้ปัญหา	4.41	.492	มาก
รวม	4.36	.464	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน			
11) ข้าพเจ้ามักจะเป็นผู้นำกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	4.11	.531	มาก
12) ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้ดี	4.10	.545	มาก
13) ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองกระทำการสิ่งที่ควรทำ	4.21	.554	มาก
14) ข้าพเจ้ามีความพยายามสูงในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ	4.37	.432	มาก
15) ข้าพเจ้าไม่ชอบเมื่อผู้รู้มาชี้แนะข้อผิดพลาดที่กำลังทำอยู่	4.15	.611	มาก
รวม	4.19	.595	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง			
16) เวลาเรียนในชั้นเรียนข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.28	.501	มาก
17) การเรียนเรื่องยากไม่เป็นปัญหา ถ้าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ	4.24	.584	มาก
18) ข้าพเจ้าสามารถประเมินตนเองในการเรียนได้	4.43	.441	มาก
19) ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีใครรับผิดชอบการเรียนแทนกันได้	4.37	.443	มาก
รวม	4.33	.485	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

พฤติกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง	ระดับพฤติกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ด้านความรักที่จะเรียน			
20) ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้ตลอดเวลา	4.32	.584	มาก
21) ข้าพเจ้าชอบที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	4.11	.514	มาก
22) การได้ความรู้ในเรื่องที่เรียนสำคัญกว่าคะแนน	4.20	.494	มาก
23) การทดลองวิธีใหม่ๆ อาจจะดีกว่าวิธีเดิม ๆ	4.40	.443	มาก
24) การเรียนรู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อผู้เรียน	4.37	.566	มาก
รวม	4.28	.547	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์			
25) ถ้าพบสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะให้ความสนใจ	4.31	.524	มาก
26) เวลาเรียนในชั้นเรียนข้าพเจ้าพยายามคิดวิธีด้วยตนเอง	4.37	.511	มาก
27) เมื่อทำงานตามล้าพข้าพเจ้าจะทำได้ดี	4.51	.474	มาก
28) ข้าพเจ้ามีความคิดและสามารถทำให้เป็นจริงได้	4.31	.494	มาก
29) เมื่อประสบปัญหาข้าพเจ้าจะไม่หลีกเลี่ยง	4.10	.546	มาก
รวม	4.32	.489	มาก
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี			
30) ข้าพเจ้าพยายามนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริง	4.31	.513	มาก
31) ข้าพเจ้าชอบการเรียนที่ทำให้ทาสความสามารถ	4.21	.574	มาก
32) ข้าพเจ้าไม่ชอบตอบคำถามที่มีคำตอบที่ถูกเพียงหนึ่ง	4.37	.646	มาก
33) ข้าพเจ้าเห็นว่าห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีประโยชน์	4.23	.512	มาก
รวม	4.28	.628	มาก
8. ด้านความสามารถใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา			
34) ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่โดยไม่ลังเล	4.20	.535	มาก
35) ข้าพเจ้าไม่ต้องใช้เวลาใคร่ครวญในการเรียนสิ่งใหม่ๆ	4.25	.589	มาก
36) ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ	4.31	.641	มาก
37) ถ้าต้องการข้อมูลข้าพเจ้าทราบว่าจะหาได้จากไหน	4.18	.687	มาก
38) ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย	4.41	.514	มาก
รวม	4.27	.593	มาก
ภาพรวม	4.30	.537	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ปัจจัยส่วนบุคคล			
1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)			
1) เมื่อทำงานใด ๆ ข้าพเจ้าจะทุ่มเทให้กับงานนั้น	4.28	.655	มาก
2) ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานต่าง ๆ จนกว่าจะสำเร็จ	4.16	.463	มาก
3) ข้าพเจ้าจะให้ความสำคัญกับการบ้าน	3.98	.646	มาก
4) ข้าพเจ้าจะทำงานให้เสร็จก่อนเสมอ	4.15	.459	มาก
5) ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง	4.27	.537	มาก
6) ข้าพเจ้าจะไม่เลิกทำงาน แม้ว่างานนั้นจะยาก	4.18	.445	มาก
รวม	4.17	.516	มาก
2. ประสิทธิภาพแห่งตน (X_2)			
7) ข้าพเจ้ารู้สึกมั่นใจถ้าได้วางแผนการทำงานในแต่ละครั้ง	4.19	.403	มาก
8) ข้าพเจ้ามั่นใจว่าสามารถทำงานได้สำเร็จแม้งานนั้นจะยาก	4.21	.661	มาก
9) ข้าพเจ้าพร้อมปฏิบัติตามกฎระเบียบมหาวิทยาลัย	4.14	.541	มาก
10) ความล้มเหลวทำให้ข้าพเจ้ามีความพยายามขึ้น	4.37	.522	มาก
11) ข้าพเจ้ากล้าเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้น	4.27	.489	มาก
12) ข้าพเจ้าสามารถช่วงเหลือและพึ่งพาตนเองได้	4.37	.685	มาก
รวม	4.26	.618	มาก
3. การมุ่งอนาคตควบคุมตน (X_3)			
13) ข้าพเจ้ารีบทำงานที่ได้รับมอบหมายก่อนไปเที่ยวเสมอ	4.05	.631	มาก
14) เมื่อเวลาใกล้สอบข้าพเจ้าจะขยันมากขึ้นเพื่อเข้าสอบเตรียม	4.07	.663	มาก
15) ข้าพเจ้าพยายามใช้เงินประหยัดให้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	4.12	.591	มาก
16) ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใด จะอดทนและรอคอย	4.08	.533	มาก
รวม	4.08	.629	มาก
ภาพรวม	4.17	.588	มาก
ปัจจัยสภาพแวดล้อม			
1. การสนับสนุนจากครอบครัว (X_4)			
1) ครอบครัวข้าพเจ้าให้ความช่วยเหลือเมื่อข้าพเจ้าพบปัญหา	4.03	.472	มาก
2) ครอบครัวข้าพเจ้ารับฟังความสำเร็จและล้มเหลวได้ทุกอย่าง	4.04	.533	มาก
3) ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาครอบครัวในเรื่องการเรียนได้	3.87	.459	มาก
4) ข้าพเจ้าได้รับกำลังใจจากครอบครัว	3.85	.542	มาก
5) ครอบครัวข้าพเจ้าปลอดภัยเมื่อข้าพเจ้ากลัวกลัว	3.97	.516	มาก
6) ครอบครัวข้าพเจ้าช่วยวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนได้	4.12	.519	มาก
รวม	3.98	.589	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. การได้รับแบบอย่างความรับผิดชอบ (X_5)			
7) ข้าพเจ้ารับรู้ได้ว่าผู้ปกครองให้ความใส่ใจข้าพเจ้าอย่างเต็มที่	3.88	.438	มาก
8) ข้าพเจ้าเห็นความตั้งใจในการสอนของอาจารย์	3.73	.555	มาก
9) เพื่อนของข้าพเจ้าพยายามทำการบ้านด้วยตนเอง	3.74	.612	มาก
10) ข้าพเจ้าเห็นผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับชุมชนอยู่เสมอ	3.84	.491	มาก
11) ข้าพเจ้าเห็นอาจารย์ให้คำปรึกษานักศึกษาทุกคนอย่างเต็มที่	3.76	.604	มาก
รวม	3.79	.617	มาก
3. บรรยากาศทางสังคม (X_6)			
12) อาจารย์ให้คำปรึกษาเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเรื่องเรียน	4.02	.416	มาก
13) ข้าพเจ้าได้รับกำลังใจในการเรียนจากอาจารย์	3.91	.690	มาก
14) อาจารย์ดูแลนักศึกษาในขณะที่ทำงานในห้อง	3.81	.647	มาก
15) เพื่อนยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า	4.03	.479	มาก
16) ข้าพเจ้าทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนได้อย่างไม่มีปัญหา	4.16	.599	มาก
17) เพื่อนปลอบโยนข้าพเจ้าเมื่อทำงานผิดพลาด	4.13	.513	มาก
18) เมื่อมีปัญหาเพื่อนของข้าพเจ้าจะเข้ามาช่วยแก้ไข	4.08	.422	มาก
รวม	4.02	.528	มาก
4. สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X_7)			
19) ห้องสมุดมีทรัพยากรเพียงพอต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.88	.503	มาก
20) กำหนดเวลาเปิด-ปิดของห้องสมุดเพียงพอต่อการค้นคว้า	3.91	.437	มาก
21) ศูนย์ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีอุปกรณ์เพียงพอ	4.17	.575	มาก
22) ศูนย์ปฏิบัติการวิทยาศาสตร์มีอุปกรณ์เพียงพอ	3.71	.501	มาก
23) สถานที่ให้คำปรึกษาและแนะแนวเป็นสัดส่วน	3.76	.672	มาก
24) บรรยากาศห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	3.84	.413	มาก
25) สื่อและอุปกรณ์ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	4.10	.655	มาก
รวม	3.91	.626	มาก
ภาพรวม	3.93	0.590	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมกรเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	Y
X_1	1.00	.724**	.690**	.790**	.717**	.683**	.793**	.744**
X_2		1.00	.773**	.722**	.679**	.767**	.705**	.731**
X_3			1.00	.712**	.711**	.670**	.777**	.716**
X_4				1.00	.680**	.749**	.680**	.798**
X_5					1.00	.799**	.697**	.657**
X_6						1.00	.708**	.720**
X_7							1.00	.674**
Y								1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มีค่าไม่เกิน .80 แสดงว่าตัวแปรทำนายทุกตัวไม่เกิดความสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างปัจจัย สามารถใช้ตัวแปรทำนายทุกตัววิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา อีกทั้งความสัมพันธ์พฤติกรรมกรเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ ค่า VIF เพื่อแสดงความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรทำนาย

ตัวแปรทำนาย	Tolerance	VIF	ตัวแปรทำนาย	Tolerance	VIF
X_1	.609	1.643	X_5	.671	1.490
X_2	.456	2.195	X_6	.651	1.535
X_3	.567	1.764	X_7	.665	1.504
X_4	.529	1.889			

จากตารางที่ 4 พบว่า มีค่า Tolerance ตั้งแต่ .529 - .671 และมีค่าความแปรปรวนที่สูงเกินความเป็นจริง (Variance inflation factor : VIF) ตั้งแต่ 1.490 – 2.195 แสดงว่า ตัวแปรทำนายชุดนี้มีความสัมพันธ์กันไม่สูงมากนัก เนื่องจากมีค่า Tolerance สูงกว่าเกณฑ์ คือ .10 หรือมีค่า VIF ไม่เกินเกณฑ์ คือ 10 ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Multicollinearity สามารถนำไปเป็นตัวแปรอิสระเพื่อวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้

ตารางที่ 5 ตัวแบบที่เหมาะสมของปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	ค่าสัมประสิทธิ์		<i>t</i>	<i>p – value</i>
	การถดถอย <i>b</i>	<i>β</i>		
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.317	.201	5.460	.000
ประสิทธิภาพแห่งตน (X_2)	.399	.240	7.308	.000
การมุ่งอนาคตควบคุมตน (X_3)	.326	.211	4.526	.000
การสนับสนุนจากคนรอบด้าน (X_4)	.269	.194	4.732	.000
บรรยากาศทางสังคม (X_6)	.159	.107	2.995	.000
$\alpha = 4.242$, $R = .849$, $R^2 = .721$, $SE_{est} = 3.425$, $F = 324.503$, $p < .01$				

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพแห่งตน การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนจากคนรอบด้าน และบรรยากาศทางสังคม ตามลำดับ ตัวแปรทำนายที่ดี 5 ตัวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 324.503$, $p - value = .000$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .849 และตัวแปรทำนายที่ดีสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาได้ร้อยละ 72.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 3.425

ดังนั้น จึงเขียนสมการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 4.242 + .317X_1 + .399X_2 + .326X_3 + .269X_4 + .159X_6$$

สมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{y'} = .201Z_{x_1} + .240Z_{x_2} + .211Z_{x_3} + .194Z_{x_4} + .107Z_{x_6}$$

อภิปรายผลการวิจัย

พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความรักที่จะเรียน ด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านความสามารถใช้ทักษะในการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา และด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเชื่อมั่นว่าตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะ

ประสบความสำเร็จและจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (2538) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองต้องสมัครใจที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งตนเองเป็นแหล่งข้อมูล นั่นคือผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนเรียนคืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง สามารถกำหนดเป้าหมายผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา อาจเป็นเพราะนักศึกษามุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีความตั้งใจศึกษาหาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต ดังที่ ภัทราพรรณ สุขประชา (2540) กล่าวว่า การเรียนที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียน มีแรงจูงใจที่จะประสบความสำเร็จจะก่อให้เกิดความพยายามอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อให้เกิดความสำเร็จได้

ประสิทธิภาพแห่งตนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษามีความต้องการเป็นของตนเอง มีการวางแผนอนาคตของตนเอง พยายามมุ่งมั่นที่จะต่อสู้เพื่อให้ตนประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierachy of need) ได้กล่าวถึงความต้องการการยอมรับนับถือในตนเอง (Self-Esteem) ได้แก่ ความต้องการสร้างสถานภาพของตัวเองให้สูงขึ้น มีความภาคภูมิใจและสร้างความนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ รู้สึกมั่นใจในตนเอง ต้องการการยอมรับและได้รับการยกย่องจากผู้อื่น เชื่อมั่นว่าตนเองมีความรู้ความสามารถ และสามารถประสบความสำเร็จได้

การมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา เนื่องจากเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต จึงพยายามเรียนรู้ด้วยตนเองจนประสบความสำเร็จในสิ่งที่วางแผนไว้ ดังที่ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉินิก (2520) กล่าวว่า การมุ่งอนาคตควบคุมตนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการปฏิบัติงานอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานนั้นมีผลต่อความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของบุคคลในอนาคต ความสำเร็จในแต่ละขั้นก็จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลพยายามปฏิบัติงานในขั้นต่อไปให้สำเร็จเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขั้นสุดท้าย

การสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากครอบครัวโดยเฉพาะครอบครัวให้คำปรึกษา และช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกล้า จักทอง (2553) กล่าวว่า นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จ ในการเรียนได้ดีจะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านที่เหมาะสม โดยผู้ปกครองมีการแบ่งปันเวลาให้ แก่นักเรียน หาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เพื่อจะช่วยให้แก่นักเรียนประสบผลสำเร็จ

ในการเรียน อาจส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน

บรรยากาศทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจาก บรรยากาศที่เกิดจากผลการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่อยู่ร่วมกันและทำกิจกรรมร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นใจเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันและกันซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศดี มินศิริ(2547) ได้ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การได้รับแบบอย่างความรับผิดชอบไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างอำเภอทำให้ไม่ได้อยู่อาศัยกับครอบครัวตลอดเวลา ดังนั้นจะต้องมีความสามารถในการคิด ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของชูลีกร ยัมสุดและคณะ(2549) พบว่า การเป็นแบบอย่างของพ่อแม่ในการเรียนรู้การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การให้ความรัก กำลังใจจากพ่อแม่มีผลให้เด็กมีความสามารถในการใฝ่รู้วิทยาศาสตร์

สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาสามารถเรียนรู้ออนไลน์ได้จากภายนอกมหาวิทยาลัย ช่วยให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการเรียนรู้นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสมสิทธิ์ จิตรสภาพร (2535) กล่าวว่า การเรียนรู้บางอย่างต้องอาศัยประสบการณ์ตรงจากการศึกษานอกสถานที่ เมื่อผู้เรียนได้เห็นด้วยตาตนเองจะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นและมั่นใจว่าตนเองมีความสามารถในการแสดงพฤติกรรมนั้นจนประสบผลสำเร็จถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความต้องการของนักศึกษา โดยจัดหาแหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงจูงใจ อีกทั้งบุคคลรอบข้างควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพฤติกรรมดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนายในครั้งนี้อาจจะยังไม่ครอบคลุมผลของการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ดังนั้นควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา เช่น ความวิตกกังวล ความเครียด สภาวะสุขภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความถนัด และการปรับตัว เป็นต้น
2. เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเพียงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล ดังนั้นควรมีการวิเคราะห์สาเหตุหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรทั้งทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม โดยแสดงถึงอิทธิพลที่ตัวแปรสาเหตุมีต่อตัวแปรผล เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกล้า จักทอน. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.
- จิระวัฒน์ ยวอมรพิทักษ์. (2544). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ชูลีกร ยิ้มสุดและคณะ. (2549). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำฝน พิทักษาไพศาล. (2551). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิศดี มินศิริ. (2547). ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเครือข่ายภาคกลางในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- ภัทราพรรณ สุขประชา. (2540). ผลของการประเมินผลงานของนักเรียน โดยตนเองและโดยครูที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ระดับเดียวกัน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ลัดดา ภูเกียรติและคณะ. (2548). หลักสูตรตามแนวคิด FUN FINE FOCUS ที่เน้นผู้เรียนเป็นรายบุคคล. วารสารครุศาสตร์, 34(2), 12-25.
- วรุณ ปัญจะวัตร. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยสภาพแวดล้อมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วิไลลักษณ์ ลังกา. (2554). การศึกษาอิทธิพลทางสังคมและปัจจัยภายในต่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2538). การเรียนรู้ด้วยตนเอง. วารสารการศึกษานอกระบบ, 4, 73-80.
- สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. (2535). เทคนิคการจัดการศึกษานอกสถานที่. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิทธิพล เปียทองและคณะ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Brockett, R.G., and Hiemstra, R. (1991). *Self-direction in adult learning: perspectives on theory, and practice*. London: Routledge.
- Knowles, M.S. (1975). *Self-directed learning*. New York: Association Press.
- McClusky, W.F. (1986). The self-directed and attitude toward mathematics of younger and older undergraduate mathematics students. *Dissertation Abstracts International*, 46, 3279.
- Merrian, S.B. and Caffarella, R.S. (1991). *Learning in adulthood*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
